

Звіт про наукову діяльність за 2011 рік

за період з 01.01.2011 року до 31.12.2011 року

1. Досягнення провідних наукових шкіл

Навчально-науковий інститут історії, етнології і археології Карпат

Наукова школа під керівництвом професора Кугутяка М. В. працює над темою «Духовна культура стародавнього населення Карпат: скельно-печерні святилища, культові камені, петрогліфи». Представниками наукової школи є доц. Томенчук Б. П., старш. викл. Кочкін І. Т., доц. Костючок П. Л., к.і.н. Дрогобицька О. Я., доц. Волощук М. М. Наукова школа започаткувала комплексні стаціонарні і розвідкові дослідження Карпатського регіону в адміністративних межах Івано-Франківської області. Проведено обстеження кам'яних старожитностей Українських Карпат, досліджено стародавні монастирі та городища області.

У навчально-науковому Інституті історії, етнології і археології Карпат діє три відділи: історії, етнології і археології. Кожен відділ працює за кількома темами. Відділ археології займається дослідженням тем – «Транскарпатські шляхи в міграційних процесах і торговельних зносинах (неоліт – середньовіччя)» (керівник – доц. Томенчук Б. П.). За звітний період: а). Проведено обстеження окремих ділянок транскарпатського шляху через Яблунецький перевал. Зокрема, між Добротівом і Заріччям, між Яремчем і Каменем Довбуша (Ямна), в районі самого Яблунецького перевалу. Археологічні розвідкові дослідження дозволили виявити окремі збережені ділянки давньої дороги і місця, пов'язані з інфраструктурою і функціонуванням в епоху середньовіччя. Складено відповідні карти і картосхеми. Проведено фотографування. Роботи проводились спільно з Кугутяком М.В. б). Проведено аналіз картографічного матеріалу по даній темі та опрацьовано відповідну наукову літературу.

- «Городища Гуцульщини» (керівник доц. Томенчук Б.П.) Проведено археологічні обстеження городищ в Косівському, Надвірнянському, Коломийському, Рожнятівському районах. Зокрема, в селах Старі Кути, Печеніжин, Фітьків, Назавизів, Надвірна, Середній Майдан, Спас, Нижній Струтин. Складено відповідні плани і картосхеми. На городищах Назавизів, Фітьків проведено розвідкові розкопки (керівник М. Кугутяк).

- «Культові пам'ятки Українських Карпат» (кер. проф. Кугутяк М. В.) Організовано наукову етнографічно-археологічну експедицію «Карпати-Дністер»; проведено комплексне обстеження шести гірських районів Івано-Франківської області на предмет виявлення, опису, систематизації й каталогізації природних історико-культурних об'єктів, культових каменів, наскельних петрогліфів, скельно-печерних святилищ; написано серію статей по проблемі; проводяться дослідження стародавніх монастирів і городищ у Карпатському регіоні.

- «Стародавні виробничі комплекси Гуцульщини» (керівник старш. викл. Кочкін І. Т.). Оглянуто місця солевидобутку в с. Добротів, Лоева Надвірнянського району, Космач, Пістинь, Уторопи Косівського району, здійснена графічна і фотофіксація обстежуваних об'єктів. Здійснювалося картографування пам'яток у межах Косівського, Надвірнянського, Верховинського районів.

Відділ етнології: - «Топонімія Гуцульщини як історичне джерело» (керівник – доц. Паньків М.І.). Проводиться збір польових матеріалів та їх обробка у Долинському, Верховинському, Рожнятівському, Тисменицькому, Галицькому районах Івано-Франківської області. - «Традиційна культура Гуцульщини» (керівник доц. Паньків М.І.). Опрацювання літератури Національної бібліотеки імені Василя Стефаника, Відділу Карпатознавства Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету. Робота у краєзнавчих музеях Івано-Франківська, Коломиї, Косова, Долини, Галича. Підготовка науково-ілюстрованого видання, присвяченого скриням, що які виготовляли населення Українських Карпат. Написання статей та участь у наукових конференціях, збір первинних матеріалів, їх фотографування.

Відділ історії: - «Середньовічні оборонні комплекси Гуцульщини» (керівник доц. Волощук М.М.). Взято участь в обстеженні залишок фортифікаційних споруд Косівського (Косів), Коломийського (Воскресінці, Печеніжин), Надвірнянського районів (Надвірна, Добротів), поселеннях Яремчанської міськради (Микуличин, Татарів). Складено відповідні карти та нанесено позначення місць розташування залишок фортифікацій. Проведено пошук документів до історії фортифікації і залюднення галицько-угорського порубіжжя у південно-східних Карпатах доби Середньовіччя. Проведено компаративні дослідження фортифікаційних споруд на основі співставлення словацького і угорського матеріалів.

2. Аналіз даних про співробітництво з Національною академією наук та Академією педагогічних наук України (спільні засідання, конференції, проекти, ін.) Співробітництво з Інститутом народознавства НАН України, Інститутом археології НАН України та Інститутом історії НАН України.

5. Інші форми наукової діяльності (робота спеціалізованих вчених, експертних рад, рецензування та опонування дисертацій тощо). Кугутяк М.В.: - голова спеціалізованої вченої ради Д.20.051.05 -головний редактор Всеукраїнського наукового і культурно-просвітницького краєзнавчого часопису «Галичина». - головний редактор Вісника Прикарпатського університету, Серія «Історія». - головний редактор наукового збірника «Карпати: Людина. Етнос. Цивілізація» - головний редактор наукового збірника «Студентські зошити» - голова вченої ради Інституту історії, етнології і археології Карпат.

8. Організація і проведення конференцій: стислий звіт про проведення конференцій на базі університету Міжнародна наукова конференція «Скит Манявський у духовному і культурному житті України та зарубіжжя: до 400-річчя заснування» (29-30 вересня 2011 р.). Робота конференції проводилась за наступними напрямками: 1. Історія та археологія Скиту. 2. Духовна і культурна спадщина Великого Скиту. 3. Міжконфесійні та екуменічні взаємини в Україні в XVII – XXI ст. 4. Життя, діяльність та духовна спадщина Іова Княгиницького, ігумена

Феодосія та їх сподвижників. 5. Скит Манявський: соціум, традиції, виховання. 6. Розвиток релігійного туризму Карпатського регіону.

У роботі конференції взяли участь відомі науковці України, Польщі та Румунії. Конференція проходила на базі Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника та Манявського Скиту.

9. Патентно-ліцензійна діяльність: не проводилась

10. Матеріальна база підрозділу (обладнання, придбане за звітний період чи введене в дію на кінець звітного року) Придбання обладнання не проводилось

11. Пропозиції щодо вдосконалення організації наукової роботи в університеті: • Введення практики внутрішньоуніверситетських грантів; • Налагодження та покращення зв'язків з іноземними фундаціями, вузами та науковими товариствами.

2. Аналіз даних про співробітництво з Національною академією наук та Академією педагогічних наук України.

5. Інші форми наукової діяльності (робота спеціалізованих вчених, експертних рад, рецензування та опонування дисертацій тощо).

6. Аспірантура, докторантура, здобувачі

6.1. Захист дисертацій випускниками аспірантури і докторантури.

6.2. Аспірантура та докторантура

7. Публікації (поза держбюджетною, грантовою, госпдоговірною тематикою)

7.1. Монографії

No	Бібліографічний опис	Друк. арк.
1	Сіреджук П. Космач над Пістинькою. Бібліографічний довідник. - Львів. Тріада Плюс, 2011. - 375 с.	17.40

Вчені підрозділу видали **1 монографій** загальним обсягом 17.4 друк. арк.

7.2. Підручники

No	Бібліографічний опис	Друк. арк.

Вчені підрозділу видали **0 підручників** загальним обсягом 0 друк. арк.

7.3. Навчальні посібники

No	Бібліографічний опис	Друк. арк.

Вчені підрозділу видали **0 навчальних посібників** загальним обсягом 0 друк. арк.

7.4. Вісники

No	Бібліографічний опис	Друк. арк.

Вчені підрозділу видали **0 вісників** загальним обсягом 0 друк. арк.

7.5. Збірники наукових праць

No	Бібліографічний опис	Друк. арк.

Вчені підрозділу видали **0 збірників наукових праць** загальним обсягом 0 друк. арк.

7.6. Інші наукові видання (навчально-методичні видання для внутрішнього використання, словники, переклади наукових праць, видані матеріали конференцій)

No	Бібліографічний опис	Друк. арк.

Вчені підрозділу видали **0 інших наукових видань** загальним обсягом 0 друк. арк.

7.7. Статей, опублікованих у наукових виданнях — 0 одиниць

No	Бібліографічний опис	Друк. арк.
----	----------------------	---------------

7.7.1. Статей з імпаکت-фактором, опублікованих у наукових виданнях — 0 одиниць

No	Бібліографічний опис	Друк. арк.
----	----------------------	---------------

7.8. Тези доповідей на конференціях — 0 одиниць

No	Бібліографічний опис	Друк. арк.
----	----------------------	---------------

8. Організація і проведення конференцій: стислий звіт про проведення конференцій на базі університету

Назва конференції	На базі якого закладу проведено	Термін; К-сть учасників (іногородніх)	Заклади, які брали участь
«Скит Манявський у духовному і культурному житті України та зарубіжжя: до 400-річчя заснування»	Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника	29.09.2011 30.09.2011 54(11)	Івано-Франківська обласна державна адміністрація. Івано-Франківська обласна рада. Інститут народознавства НАНУ (м. Львів).

10. Матеріальна база підрозділу (обладнання, придбане за звітний період чи введене в дію на кінець звітнього року)

11. Пропозиції щодо вдосконалення організації наукової роботи в університеті

Директор/Декан

(П.П.)

підпис

дата